

РЕШЕНИЕ

№ 6266

гр. София, 28.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 37 състав,
в публично заседание на 04.10.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Адриан Янев

при участието на секретаря Кристина Алексиева, като разгледа дело номер **4438** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр. чл. 205, ал. 5 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО)

Образувано е по жалба на Д. М. Х., действащ със съгласието на майка си Д. Б. – Х., чрез адв. Г. Ч., срещу Заповед № У-246/16.03.2022 г. на директора на 23 – то СУ „Ф. Ж. – К.“.

В жалбата се изразява несъгласие с изложените факти в оспорваната заповед. Счита, че не е санкциониран за лоша дисциплина или неуважително отношение, ако се изключат тези по Английски език и Гражданско образование. Твърди за тенденциозно отношение на учителя по Английски език, като повечето забележки се отнасят за „без учебно помагало“ и „без домашна работа“. Твърди се, че жалбоподателят не е присъствал на срещи с психолози и заместник – директора по учебната дейност. Твърди за въведен „пробен период“, който е спазван от ученика и получил уверение от класния ръководител, че няма да се наложи санкция, но директорът не взел предвид поправянето му и мнението на класния ръководител. Оспорва констатациите за допуснатите отсъствията от училище, тъй като е присъствал в час. Въвежда доводи, че при провеждането на педагогическия съвет не са били прекъснати учебните занятия и същият не е бил в пълен състав. Релевира за доводи, че не се касае за тежки и системни нарушения. При налагането на санкцията не били отчетени видът и тежестта на нарушението, както и особеностите на ученика и поведението на учителя по Английски език. Поддържа се, че поправянето на ученика може да се извърши с

налагането по – леки санкции.

Ответната страна – директорът на 23 – то СУ „Ф. Ж. – К.“, чрез процесуалния си представител, изразява становище за неоснователност на жалбата.

Административен съд София – град, Второ отделение, 37 – ми състав, след като прецени събраните по делото доказателства, във връзка с доводите и съображенията на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

По делото не се спори, че Д. М. Х. е ученик в 23 – то СУ „Ф. Ж. – К.“, като през учебната 2021 – 2022 г. е бил в 11 - ти клас.

По преписката е наличен протокол от 08.06.2021 г., от който е видно, че е проведена среща между класния ръководител на жалбоподателя (Ж. В.), психолози (А. М. и Д. Й.), училищния ръководител (Е. Д. - заместник – директора по учебната дейност) и родителите на жалбоподателя. Повод за срещата е хомофобско отношение на жалбоподателя към негова съученичка. Протоколът е подписан от всички участници, които са постигнали решение да се проведе разговор между двамата ученици в присъствието на психолози и техните родители.

На 13.09.2021 г. е проведена отново среща, за което съставен съответния протокол, като повод за същата е подадена жалба до Р. срещу жалбоподателя. На срещата са присъствали Д. Х., Ж. В. (класен ръководител), Д. Й. (психолог) и Е. Д. (заместник – директора по учебната дейност), които са подписали протокола, като на ученика са припомнени решенията, взети от предходната среща. В протокола е отразено, че не е необходимо ученикът да се мести в друго училище и не се налага да се работи с външна психотерапевтична помощ (от така посоченото не става ясно дали отразеното е констатация с оглед жалбата или предупреждение към ученика за иницирането на последващи санкции).

Последвало е изготвяне на докладна записка вх. № 244/09.11.2021 г. от класния ръководител, с която на директора на училището се предлага налагането на санкция на жалбоподателя - „Преместване от дневна в самостоятелна форма на обучение“. Мотиви за санкция са 17 отсъствия по неуважителни причини и 4 забележки за лоша дисциплина и отстраняване от час. Отражено е, че проведените срещи не дават резултат. Ученикът проявява несериозно отношение към учебния процес, а майката отказва и не желае предоставяне на психотерапевтична помощ за сина си.

С уведомително писмо изх. № 161/09.11.2021 г. е информирана майката на ученика за допуснатите 17 бр. отсъствия и 4 бр. забележки, за което се предлага налагането на горепосочената санкция. Дадена е възможност на родителя да обсъди с класния ръководител фактите и обстоятелствата по допуснатото нарушение. Констатира се, че са налице някои разминавания в протокола, тъй като е с датата 09.11.2021 г., а е отразено връчване в предходен момент – 08.11.2021 г. Посоченото разминаване е несъществено, доколкото е ясно, че родителят е информиран за поведението на сина си и за предложената санкция.

С уведомително писмо изх. № 162/09.11.2021 г. са информирани служители от ДСП – О. за провеждането на Педагогически съвет, на който ще се обсъжда налагането на горепосочената санкция на ученика.

Последвало е провеждане на екипна среща, за което е съставен протокол от 09.11.2021 г. На срещата са присъствали жалбоподателят Д. Х., Ж. В. (класен ръководител), Д. Й. и А. М. (психолози) и Е. Д. (заместник – директора по учебната дейност), които са подписали лично протокола. На срещата са взети следните решения: 1. Преосмисляне и приоритизиране на целите на жалбоподателя и вземане на решения – срок

23.12.2021 г. и 2. Започване на процедура по налагане на санкция „Преместване в самостоятелна форма на обучение“.

На 23.02.2022 г. е проведена поредната екипна среща, на която са присъствали жалбоподателят Д. Х., Ж. В. (класен ръководител), Д. Й. (психолог) и Е. Д. (заместник – директора по учебната дейност). От съставения протокол се установява, че жалбоподателят има 40 отсъствия по неуважителни причини, 17 забележки и 8 похвали, както и че ученикът не носи учебни материали в часовете и не работи в час. Посоченото се подкрепя от приложенияте по делото извадки на ел. дневник, съдържащ информация за отсъствията, забележките и похвалите (от л. 33 до л. 62), а и тези констатации в протокола са подписани без забележки от ученика. Също така от дневника се установява, че забележките са направени в часовете по „Английски език“, „История на идеите“, „Гражданско образование“ и „Български език и литература“, като една част от тях се отнасят за „без домашна работа“ и „без учебни материали“, а друга част (7 бр.) за „пречене на учебната дейност на класа“, „неуважително поведение“ и за несъобразяване със забележките на учителите, което е довело до отстраняване на ученика от час (взети за под внимание само тези, които са направени до издаване на оспорваната заповед, но не и последващите).

По преписката е налице заявление на учениците от 11 А клас, адресирано до директора на училището, с което се иска отстраняване на учителя по „Английски език“ като преподавател на класа по посочени конкретни причини. Приложена е също така докладна записка на класния ръководител и училищния психолог за възникнал конфликт между жалбоподателя и учителката по „Английски език“, като последната направила оплакване за арогантно поведение на ученика и отправени заплахи от него. На 16.03.2022 г. е проведено заседание на Педагогическия съвет на 23 – то СУ „Ф. Ж. – К.“, обективизирано в Протокол № 7 от същата дата, на което са присъствали 58 преподаватели. Класният ръководител е докладвал, че жалбоподателят към момента има 42 бр. отсъствия без уважителни причини и 20 забележки (уточнява, че към датата на подаване на доклада отсъствията са били 17 бр., а забележките – 4). Пояснила е на събранието, че забележките се отнасят за лоша дисциплина, без помагала, без домашни работи и неуважително отношение към учители. Също така е пояснила, че на ученика е бил поставен изпитателен срок, но въпреки това продължавал да допуска отсъствия от часове и да има проблемно поведение в часовете.

От протокола се установява, че на събранието са присъствали жалбоподателят и неговата майка, които са взели участие при разискването за налагането на санкции. На заседанието са изложени становища от шестима учители (един сред тях е по „Английски език“), според които ученикът има лоша дисциплина и трудно се работи с него. Единодушно всички присъстващи са гласували за налагане на санкция „Преместване в самостоятелна форма на обучение“.

Последвало е издаване на оспорваната Заповед № У-246/16.03.2022 г. на директора на 23 – то СУ „Ф. Ж. – К.“, с която на основание чл. 259, ал. 199, ал. 1, т. 5, чл. 200 и чл. 206 ЗПУО и във връзка с подадена докладна записка и решение на Педагогическия съвет с протокол № 7/16.03.2022 г., е наложена на Д. Х. следната санкция: „Преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“ до края на учебната 2021 – 2022 година.

В заповедта е посочено, че санкцията се налага заради следното: допуснати 42 отсъствия по неуважителни причини, 20 броя забележки и неуважително отношение към учители и съученици. Органът е приел, че на жалбоподателя е определен „пробен

период“, както и са проведени разговори, но въпреки това допускал голям брой отсъствия и проявявал безотговорно отношение към учебния процес.

В хода на съдебното производство е приета извадка от ел. дневник (л. 111 до л. 116), касаещи похвалите на жалбоподателя, от която се установява, че такива имало и от страна на учителя по „Английски език“.

По делото е приобщен Правилник за дейността на 23 – то СУ „Ф. Ж. – К.“. Според чл. 14, ал. 4, т. 11 от Правилника Педагогическият съвет прави предложения до директора за налагане на санкции. В чл. 87 от Правилника са регламентирани основните задължения на ученика, сред които са: да присъстват и да участват в учебните часове (т. 1); да спазват правилата на добронамерено общуване (т. 2); да не унижават личното достойнство на съучениците си (т. 19); да зачитат авторитета и достойнството на учителя (т. 20); да изпълняват законните разпореждания на директора, преподавателите и др. (т. 23) и др. В чл. 89 от Правилника са регламентирани общите основания за налагането на санкциите са неизпълнението на задълженията по чл. 87, както и на други: системни закъснения за час (т.1); отсъствия по неуважителни причини (т. 2); създаване пречки на преподавателя при изпълнение на служебните му ангажименти (т. 6); неуважително отношение към преподавател (т. 15). В чл. 90, ал. 4 от Правилника е регламентирано специално основание за налагане на санкцията „Преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“ – при системи неизпълнения на задълженията по чл. 87 и реализиране на основанията по чл. 89, както и за допуснати над 15 неизвинени отсъствия по неуважителни причини и/или регистриране над 15 забележки в електронния дневник.

В съдебно заседание е изслушан жалбоподателят, който споделя, че наказанието е заради учителката по „Английски език“, която проявявала тенденциозно отношение към него заради направени оплаквания от класа срещу нея. Споделя още, че няма проблеми с другите учители и съученици. Поддържа, че отсъствията се дължат на закъснения и липсата на интернет поради технически проблеми, когато обучението се провеждало в онлайн среда. Споделя, че на екипните срещите не е присъствал психолог.

Следва да се отбележи, че не се споделят възраженията за тенденциозно отношение на учителя по „Английски език“ и редовното присъствие на ученика в час. Налице са отбелязване за отсъствия в дневника и не се представиха никакви доказателства за опровергаването на съдържанието му. Следва да се има предвид, че заповедта не е издадена само и единствено на базата на забележките на учителя по „Английски език“, а и на базата на забележки от други учители. Тук е мястото да се отбележи, че няколко преподаватели на Педагогическия съвет са изразили мнение за лошата дисциплина на ученика. Наред с това учителят по „Английски език“ не е поставял само забележки, а и е правил похвали, което обстоятелство изключва някакво тенденциозно отношение. Въпреки това и изяло в толеранс на ученика, съдът няма да вземе предвид забележките на този учител при преценката за законосъобразността на наложената санкция.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е допустима, тъй като е подадена в срок, от надлежна страна – адресат на акта, за която е налице пряк и непосредствен интерес от обжалването, против административен акт, подлежащ на съдебен контрол.

Неоснователни са възраженията на ответника за недопустимост на жалбата.

Действително наложената санкция се отнася за учебната 2021 – 2022 г., т. е. не е възможно изпълнение на санкцията през настоящата учебна година, но не се заличават правните последици и съществува възможност да се зачита наложената санкция при евентуални предстоящи нарушения, което несъмнено се отразява в правната сфера на жалбоподателя.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Съгласно разпоредбата на чл. 168 АПК, съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, като проверява дали е издаден от компетентен орган и в съответната форма, спазени ли са процесуалните и материалноправните разпоредби при издаването му и съобразен ли е с целта, която преследва закона.

Оспореният административен акт е издаден от компетентния орган по чл. 203 ЗПУО, а именно директорът на 23 – то СУ „Ф. Ж. – К.“, в което учи Д. Х..

Оспореният акт е надлежно мотивиран от фактическа и правна страна, като освен задължителните реквизити, посочени в специалния закон – чл. 205, ал. 1 и ал. 2 ЗПУО, отговаря и на общите правила по чл. 59, ал. 2 АПК, доколкото са налице ясни и конкретни мотиви и разпоредителна част.

Не са допуснати съществени нарушения на административно производствените правила при издаването на оспорваната заповед. Налице са някои нарушения, но същите не са съществени, тъй като не биха довели до друг резултат, ако не бяха допуснати.

Основните изисквания преди налагане на санкциите по чл. 199 ЗПУО са уредени в чл. 204, ал. 1 – ал. 4 ЗПУО, а конкретните условия и ред за налагане на санкциите се определят с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование (чл. 204, ал. 5 ЗПУО), а именно с Глава „Трета“ от Наредбата за приобщаващото образование.

От доказателствата по делото се установява, че за откриване на процедурата е уведомен родителят на ученика. От протокол № 7/16.03.2022 г. на Педагогическия съвет на училището се установява, че жалбоподателят е изслушан, а родителят (Д. Х.) е присъствала и е участвала активно при изслушването (задавала е въпроси на учителите и е изразила становище по случая).

В протокол № 7/16.03.2022 г. на Педагогическия съвет липсва отразяване на заседанието да е присъствал психолог или педагогически съветник, поради което съдът приема, че на това изслушване не е спазено правилото на чл. 204, ал. 3, изр. последно ЗПУО. Въпреки това не са налице допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, тъй като преди това ученикът е изслушван на 09.11.2021 г. и 23.02.2022 г. в присъствието на психолог, както и класният ръководител. Вярно, че на изслушването от 23.02.2022 г. е обсъждано нарушение за допуснати 40 отсъствия и 17 забележки, а в оспорваната заповед е издадена във връзка с 42 отсъствия и 20 забележки. Разликата от две отсъствия и три забележки е пренебрежително малка на база големия брой отсъствия и забележки, т. е. ученикът е изслушан в присъствието на психолог, което не е било при съществени различия на фактите, послужили за последното изслушване от педагогическия съвет и издаване на оспорваната заповед. Допуснатото нарушение не следва да се разглежда самостоятелно, а във връзка с изпълнението на другите изисквания, а и с оглед конкретните обстоятелства. В този смисъл и с оглед на това, че родителят е присъствал на изслушването на ученика, следва извод, че не са нарушени правата на жалбоподателя, т. е. допуснатото

нарушение не би повлияло на крайния резултат.

Налице са и доказателства за спазване нормата на чл. 15 ал. 6 от Закона за закрила на детето, като съответната Дирекция „Социално подпомагане“ е била уведомена, въпреки че не е изпратила представител и доклад.

Взето е мнението на класния ръководител, който е поискал налагането на санкцията и е иницирал производството, т. е. спазена е разпоредбата на чл. 67 от Наредбата за приобщаващото образование.

Предложението за налагане на процесната санкция е направено от компетентния орган по чл. 203, ал. 1, вр. чл. 199, ал. 1, т. 5 ЗПУО, а именно Педагогическият съвет на училището (свикването на съвета пък е по инициатива на класния ръководител). Неоснователно е възражението, че педагогическият съвет не може да заседава, ако не са прекъснати учебните занятия, тъй като липсва такова изискване в чл. 262 и чл. 263 ЗПУО. А и в случая липсват специални правила за кворум, поради което е достатъчно присъствието на повече от половината учители, което е налице (58 присъстващи и 23 отсъстващи).

Оспорваната заповед е издадена в срока по чл. 205, ал. 1 ЗПУО.

Приложен е правилно материалният закон.

Съгласно чл. 199, ал. 1 ЗПУО за неизпълнение на задълженията, определени в закона, в нормативните актове по неговото прилагане и в правилника за дейността на училището, след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на учениците, на ученик може да се налагат следните санкции: 1. забележка; 2. преместване в друга паралелка в същото училище; 3. предупреждение за преместване в друго училище; 4. преместване в друго училище; 5. преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение.

В случая на ученика е наложена предвидената в чл. 199, ал. 1, т. 5 ЗПУО санкция – „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“. За тази санкция разпоредбата на чл. 200, ал. 2 и 4 ЗПУО предвижда, че се прилага за ученици, навършили 16-годишна възраст, за тежки или системни нарушения. Съгласно чл. 112 ЗПУО самостоятелната форма включва самостоятелна подготовка и изпити за определяне на годишни оценки по учебните предмети от училищния учебен план.

В чл. 172, ал. 1 ЗПУ са регламентирани основните задължения на учениците, като относимите за процесния случай са следните: да присъстват и да участват в учебните часове и занимания (т. 1); да зачитат правата, честта и достойнството на другите (т. 3); да спазват правилника за дейността на институцията (т. 10) и да не възпрепятстват със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове (т. 11).

Според чл. 172, ал. 2 ЗПУО Правилникът за дейността на институцията може да предвиди и други права и задължения за децата и учениците, доколкото те не противоречат на този закон. В случая в чл. 87 от Правилника на училището са предвидени и други: създаване пречки на преподавателя при изпълнение на служебните му ангажименти (т. 6); неуважително отношение към преподавател (т. 15); да изпълняват законните разпореждания на директора, преподавателите и др. (т. 23).

В чл. 63 от Наредбата за приобщаващото образование (Наредбата) е регламентирано, че санкциите „преместване в друго училище“ и „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“ може да се налагат и за допуснати повече от 15 отсъствия по неуважителни причини през учебната година.

Предвиденото в чл. 63 от Наредбата основание за налагане на санкция (допуснати повече от 15 отсъствия) означава системност на извършване на това нарушение, каквото е изискваното на чл. 204, ал. 4 ЗПУО. В настоящия случай са налице 42 отсъствия без уважителни причини, което значително надвишава минималния брой, предвиден в чл. 63 от Наредбата. Посоченото представлява самостоятелно основание за налагане на процесната санкция „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“, тъй като е налице системно неизпълнение на задължението по чл. 172, ал. 1, т. 1, предл. първо ЗПУ – да присъства в учебните часове.

В случая са налице и допълнителни нарушения. Ученикът е създавал пречки за учебния процес и не е преустановявал това свое поведение въпреки указанията на учителя, с което е нарушил чл. 172, ал. 1, т. 11 и чл. 87, т. 6 от Правилника на училището. Също така не е носил необходимите учебни материали, което предполага невъзможност за пълноценно участие в учебните часове, а това е нарушение на чл. 172, ал. 1, т. 1, предл. второ ЗПУ. Посоченото се установява от извадката на ел. дневници и от становището на шестима преподаватели, дадено на Педагогическия съвет. В толеранс към ученика, съдът не поставя в основата на решението си направените забележки от учителя по „Английски език“, въпреки установената липса на тенденциозно отношение. Процесните нарушения са многобройни, по различни предмети и са от началото на учебната година, поради което до издаването на оспорваната заповед е изминал период от 5-6 месеца, а това означава системност на нарушенията.

Текстът на чл. 199, ал. 1 ЗПУП допуска да се налагат санкции за неизпълнение на задължения, регламентирани в Правилника на училището, като в настоящия случай е налице системно нарушени на чл. 87, т. 15 от Правилника, тъй като ученикът е имал неуважително отношение към преподаватели. Посоченото нарушение се установява от изказванията на няколко преподаватели, което е отразено в протокола на Педагогическия съвет. Вярно е, че не се сочат конкретни действия на жалбоподателя, но според съда е достатъчно учителите да изложат своите изводи за поведението на ученика.

Нормата на чл. 199, ал. 1 ЗПУО изисква санкцията да се наложи след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на ученика. В тази връзка са проведени няколко срещи с ученика, както и с неговия родител, но последният не е съдействал. Допълнително е определен „пробен период“ на ученика, но въпреки това са продължавали нарушенията. В тази връзка взетите мерки не са довели до преодоляване на проблемното поведение на жалбоподателя.

Санкцията „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“ съответства с характера и тежестта на нарушенията. Касае се за системност на нарушението, като едно от тях (създаване на пречки в учебния процес) рефлектира и на съучениците му, а и би създавало лош пример за подражание. Вярно е, че са налице похвали, но същите се отнасят за способността му за справяне и усвояване с учебния материал и нямат отношение с дисциплината. Санкциите „забележка“ и „предупреждение за преместване в друго училище“ не биха дали резултат, тъй като имат предупредителен характер, а това не въздейства (с оглед проведените разговори) на ученика и липсва ангажираност от страна на родителя за справяне с проблемното поведение. Санкциите „преместване в друга паралелка в същото училище“ и „преместване в друго училище“ не би следвало да се прилагат, тъй като ще се

промени установената среда на ученика, което може да се отрази неблагоприятно на развитието му.

От важно значение за адекватността на санкцията е нейният срок, който е до края на учебната година. Санкцията е от 16.03.2022 г., поради което до края на учебната година е налице срок от три месеца и половина, през което време са налице голям брой неучебни дни (ваканция и празници). По този начин санкцията няма да изолира ученика за продължителен период от училищната среда, а и допълнително следва да се отбележи, че са налице данни за възможността му за справяне с материала.

Със санкцията не е нарушена целта на закона, тъй като същата би довела до преодоляване на проблемното му поведение, свързано с дисциплината. Следва да се отбележи, че към настоящия момент не е налице възможност за изпълнение на санкцията, тъй като същата се отнася за предходната учебна година, но същата създава възможност за отчитането ѝ при следващи евентуални нарушения и преосмисляне поведението на ученика.

Горното налага извод за неоснователност на жалбата и като такава на основание чл. чл. 172, ал. 2, предл. последно АПК следва да се отхвърли.

По разноските:

С оглед изхода на делото и чл. 143, ал. 3 АПК в полза на ответната страна следва да се присъдят направените разноски по делото. Представен е договор за правна защита и съдействие, от който е видно, че уговореният адвокатски хонорар е в размер на 510 лева без ДДС. В договора е посочен ДДС номер, т. е. адвокатът е регистриран по ДДС, т. е. по арг. на § 2а от ДР на Наредбата за минималните адвокатски възнаграждения дължимият хонорар е 612 лева. Представено е платежно нареждане, от което се установява заплащането на хонорара от 612 лева с ДДС, т. е. установява се извършването на разноските.

По изложените съображения и на основание и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно АПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Д. М. Х., действащ със съгласието на майка си Д. Б. – Х., срещу Заповед № У-246/16.03.2022 г. на директора на 23 – то СУ „Ф. Ж. – К.“.

ОСЪЖДА Д. М. Х., действащ със съгласието на майка си Д. Б. – Х., да заплати на 23 – то СУ „Ф. Ж. – К.“ сумата в размер на 612 лева, представляваща направени разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в 14 – дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: